

Kommuneplanens samfunnsdel med prioriteringer for kommunestyreperioden 2024-2027

Diskusjons- og høringsutkast 12.08.2024

Foto: Bamble kommune

Bamble
kommune

Innhold

1 Kommuneplanens samfunnsdel	4
2 Kommunens situasjon og utviklingstrekk	6
3 «Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn»	10
4 Langsiktige mål og prioriteringer	11
Nærings- og arbeidsplassutvikling	12
Attraktiv for unge innbyggere	14
Omstilling og nyskaping	16
Variert boligtilbud	18
Natur, klima og miljø	20
5 Arealstrategier	22
6 Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel	24

1 Kommuneplanens samfunnsdel

Foto: Kjetil Kalis

Kommuneplanens samfunnsdel er Bamble kommunes viktigste styringsverktøy. Gjennom planen trekkes langsiktige mål for kommunens utvikling opp, og det konkretiseres hva som skal gis særlig prioritet i kommunestyreperioden for å møte sentrale utfordringer som Bamblesamfunnet står overfor. Samfunnsdelen skal legges til grunn for økonomiplanen, andre samfunns- og arealplaner og kommunens øvrige arbeid med tjenesteyting, forvaltning og samfunnsutvikling.

Gjeldende samfunnsdel for Bamble ble vedtatt i 2021. Et nytt kommunestyre skal etter valget ta stilling til behov for endringer i samfunnsdelen på bakgrunn av oversikt over kommunens situasjon og utviklingstrekk, nasjonale og regionale føringer og den politikken kommunestyret ønsker å føre i kommunestyreperioden.

Kommunestyret i Bamble har gjennom tre politiske verksteder våren 2024 diskutert visjon, langsiktige mål og prioriteringer for valgperioden, en prosess som har resultert i dette forslaget til ny samfunnsdel.

Som grunnlag for kommunestyrets diskusjon ble det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag med oversikt over kommunens situasjon og utviklingstrekk. FNs bærekraftsmål skal legges til grunn for kommunens overordnede planarbeid, og utviklingstrekkene er presentert med utgangspunkt i de tre bærekraftsdimensjonene miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, i tillegg til samfunnssikkerhet og beredskap. Kunnskapsgrunnlaget inngår i «[Kommuneplangrunnlag for kommunestyreperioden 2024-2027](#)» (vedtatt 2.5.24) som også fyller plan- og bygningslovens krav til kommunal planstrategi og planprogram for samfunnsdelen.

Kunnskapsgrunnlaget viser viktige utviklingstrekk som må legges til grunn for styringen av kommunen. Kommunen må i sin langsiktige styring tilpasse seg prognoser for framtidig utvikling, men også se muligheter for å påvirke utviklingen gjennom aktiv styring.

Kommunen yter tjenester og gjennomfører oppgaver innenfor en rekke områder. Samfunnsdelen beskriver ikke hele kommunens oppgaveportefølje, men er et politisk styringsverktøy for å gi retning og angi hva som skal gis særlig prioritet i kommunestyreperioden. Samfunnsdelen peker også på hvilke forventninger kommunen har til samarbeid med andre offentlige aktører, næringslivet og frivilligheten.

Etter behandling i kommunestyret 12.september vil forslag til ny samfunnsdel legges ut til offentlig ettersyn og diskusjon i lokalsamfunnet. Etter dette vil kommunestyret ta stilling til innspillene som kommer og gjøre endelig vedtak av planen i møte 12. desember.

Foto: Elin Frette

2 Kommunens situasjon og utviklingstrekk

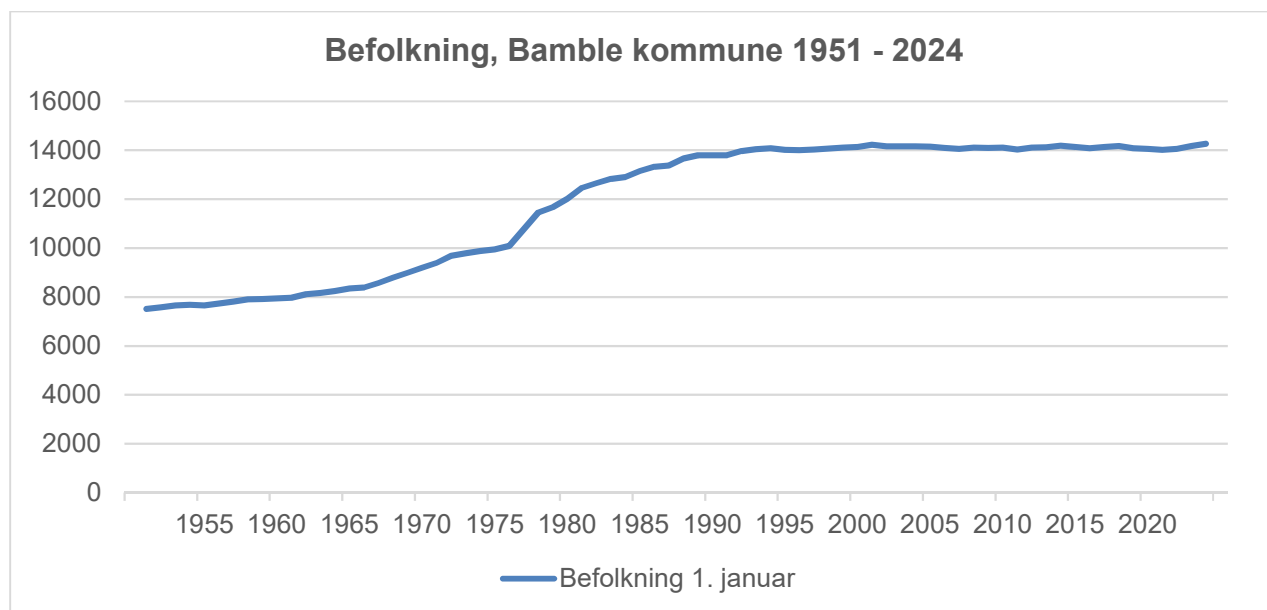

Foto: Bamble kommune

I kommuneplangrunnlaget for Bamble for valgperioden 2024-2027 er det gitt en kortfattet oversikt over viktige utviklingstrekk innenfor de tre bærekraftsdimensjonene for kommunen som samfunn og tjenesteyter. Nedenfor er hovedtrekkene gjengitt. Oversikten over situasjon og utviklingstrekk har vært underlag for diskusjonene i kommunestyret om langsiktige mål og prioriteringer for valgperioden.

Befolkningsutvikling

Bamble kommune har hatt en stabil befolkningsutvikling de siste 35 årene. Det er ca. 14 000 innbyggere i kommunen. Befolkningsprognosen beskriver at det blir færre barn og flere eldre. Innvandring har vært viktig for å opprettholde befolkningstallet. 84% av befolkningen bor i tettbygde områder, først og fremst i områdene Langesund og Stathelle.

1 Befolkningsutvikling i Bamble kommune fra 1951 til 2023. Kilde: SSB Tabell 06913: Befolkning og endringer

Det forventes et stabilt befolkningstall de neste årene, men antall personer over 80 år vil fordobles (fra ca. 600 i dag til ca. 1200 om ti år).

Boligutvikling

Bamble kommune har høy andel eneboliger og lav andel leiligheter. 65% av husholdningene består av enslige (35%) og par uten barn (30%). Det er behov for flere mindre og rimelige boenheter til blant annet førstegangsetablere, eldre og andre med behov for tilpassa boliger. I Boligsosial handlingsplan (2016-2025) pekes det på behov for institusjonsplasser for heldøgns omsorg, men det vises også til gapet mellom kommunens økonomiske situasjon og boligsosiale behov, og at det bør sees på nye løsninger.

I kommunen er omfanget av regulerte og uregulerte boligreserver betydelig større enn det befolkningsprognosene tilsier.

Arbeidsplasser og sysselsetting

Det er netto utpendling fra Bamble kommune, det vil si at det er flere sysselsatte innbyggere (6700 personer) enn arbeidsplasser (5900) i kommunen. Sysselsettingsgraden er lavere enn landsgjennomsnittet. Det har vært fallende antall arbeidsplasser i industrien, men økende antall innenfor varehandel. Utdanningsnivået er lavere enn landsgjennomsnittet.

Store næringsarealer er under utvikling i tilknytning til ny E18, Frier Vest og Frier Tråk. Det er også potensiale for å transformere eldre industriområder til nye næringsområder.

Folkehelse

Folkehelseoversikten for Bamble (2022) viser at et lavt utdanningsnivå preger folkehelseutfordringene i kommunen og skaper sosial ulikhet, f.eks. knyttet til forskjeller i forventet levealder. Det er også sammenheng mellom inntektsnivå og helsetilstand. Utenforskap er et viktig tema og gjelder for flere livsfaser.

I Bamble er det en høyere andel barn som bor i lavinntektsfamilier sammenlignet med Telemark og landet for øvrig. Dårlig økonomi i familien kan være en risikofaktor for lavere gjennomføring av videregående opplæring og uheldige livsvalg. Det er også større utfordringer knyttet til psykisk helse blant barn og unge. Positivt for Bamble er at mange innbyggere setter pris på god tilgang til friområder og sjø, og at ungdom er fornøyd med de organiserte aktivitetstilbudene som finnes.

Helse og omsorg

Den demografiske endringen hvor det blir færre barn og flere eldre vil påvirke kommunens ressursinnsats og organisering. Dette er en utfordring som svært mange av norske kommuner vil oppleve de neste årene. I Bamble vil en få en «dobbel eldrebølge»; både som følge av store årskull født i etterkrigsårene, men også på grunn av stor tilflytting av unge voksne i forbindelse med industrietableringer på -70-tallet. Samtidig som det er ventet at befolkningen lever lenger, er det også ventet et mer komplekst sykdomsbilde.

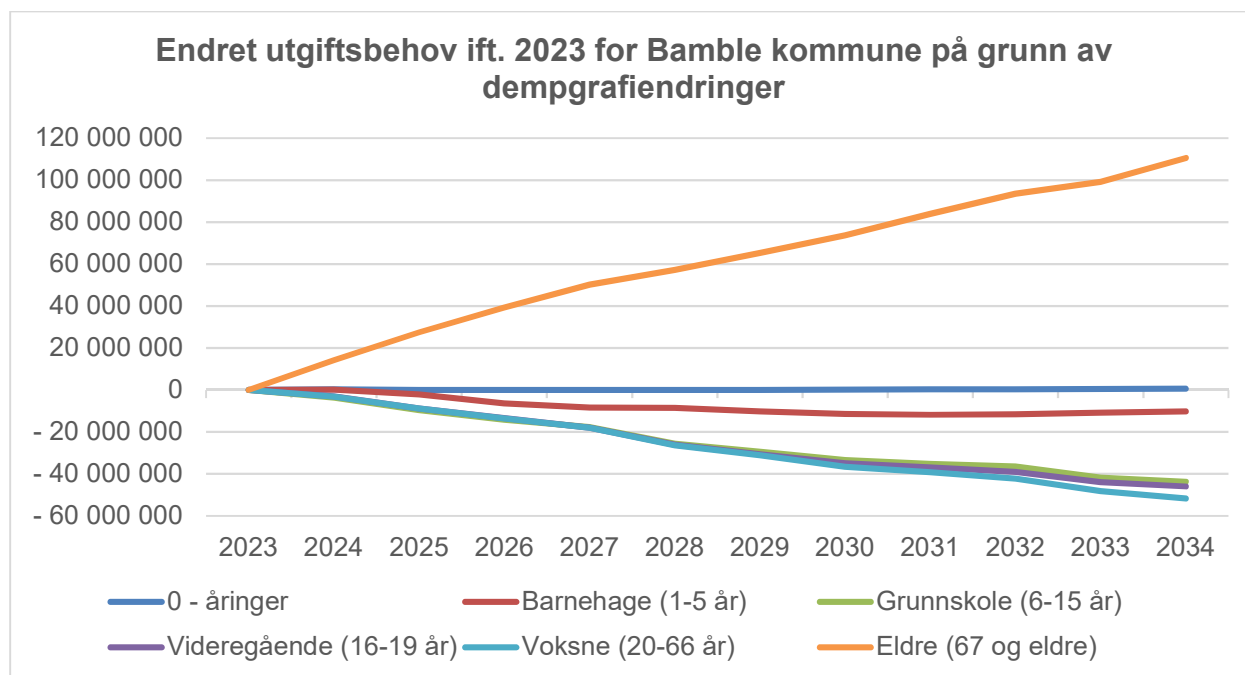
Oppvekst

I Bamble er det fem barneskoler og en nybygd felles ungdomsskole på Grasmyr. Befolkningsutviklingen utfordrer ressursinnsats og organisering i oppvekstsektoren. I løpet av de neste årene må det gjøres en demografisk vridning av tjenestene, fra oppvekstsektoren til helse/omsorg. KS har kartlagt omstillingspotensial i både skole- og barnehagesektoren, og ser at det er potensiale for innsparing og mer effektiv ressursinnsats.

Kommuneøkonomi

Det er forventet store økonomiske utfordringer for Bamble kommune de neste årene, spesielt relatert til demografiske endringer og ressurskrevende tjenesteproduksjon, spesielt knyttet til helse og omsorg. Gjelden har økt betydelig de siste årene. Det er behov for å tilpasse driftsbudsjettet til inntektene. Kommunens fond reduseres.

Grafen viser at utgiftsbehovet til pleie/omsorg vil øke betydelig de neste årene. Utgiftsbehovene til barnehage og grunnskole synker. Samlet gir det likevel et økt utgiftsbehov.

2 Beregning av økonomisk endring som følge av befolkningsutviklingen er basert på TBU sin beregningsmetode. Kilde Framsikt

Klima og miljø

Bamble kommune har store direkte klimagassutslipp fra industrien, disse utgjør ca. 90% av totale utslipp. I tillegg er det store utslipp fra veitrafikken, spesielt fra E18. Det har vært en jevn økning i klimafotavtrykket fra kommunens egen virksomhet, som også omfatter utslipp utenfor kommunens grenser.

I østre deler av Bamble er det kalkrik berggrunn som gir grunnlag for et svært rikt biologisk mangfold, og som er definert å ha nasjonal verdi. I store deler av Bamble sør for E18 er naturverdiene kartlagt. De største naturverdiene ligger i den delen av kommunen der det er størst utbyggingspress.

Bamble kommune har kystlinje mot Oslofjorden og omfattes av *Tiltaksplanen for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv (2021)*. Spesielt viktig for Bamble er byggeforbudet i strandsonen og nitrogenfjerning av avløpsvann. Det er behov for å utvide renseanlegg på grunn av økte rensekrav. Det er også store lekkasjer i vannnettet som bør utbedres. En annen utfordring er manglende separering av spillvann/fremmedvann/overvann, som gir unødig ressursbruk.

Klimaendringene vil også påvirke Bamble kommune. Spesielt må en ta hensyn til ekstremvær, grunnforhold, flom og overvann. Den overordnede ROS-analysen peker også på verdien av egenberedskap samt risiko ved hendelser hos storulykkebedrifter og ved transport av farlig gods.

3 «Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn»

Foto: Bamble kommune

«Sammen skaper vi inkluderende og attraktive lokalsamfunn» er visjonen for Bamble.

Sammen om lokalsamfunnene i Bamble

Bamble har flere lokalsamfunn. Her lever innbyggerne sine liv. En kvalitet er at Bamble har gode og trygge lokalsamfunn preget av frivillig engasjement og lokalt kulturliv. Her ønsker vi at barn skal vokse opp i trygge omgivelser, eldre skal kunne bo lengst mulig og nye som bosetter seg blir inkludert. Sammen med innbyggerne, frivillige og næringsliv, er det kommunens oppgave å ta vare på og skape lokalsamfunn som gir gode rammer for livet til de som bor i kommunen, og som gjør at Bamble er et attraktivt bosted for nye innbyggere.

Sammen om Bamble i regionen

Ordet «sammen» i visjonen, viser også til at Bamble er del av en større region med et felles bo- og arbeidsmarked. For å utvikle Bamble i ønsket retning, er Bamble kommune avhengig av å samarbeide med nabokommuner, regionale myndigheter og andre sentrale samfunnsaktører i regionen. Dette gjelder utvikling av nye, store industriområder ved Frierfjorden, sikre kraftforsyning til omstilling av eksisterende industri og etablering av ny. I tillegg er det behov for samarbeid for å styrke kollektivtilbudet, og bedre miljøtilstanden i fjord- og kystområdene.

4 Langsiktige mål og prioriteringer

Foto: Bamble kommune

Med utgangspunkt i nasjonale og regionale føringer og kunnskapsgrunnlaget om kommunens situasjon og utviklingstrekk, er det valgt ut fem målområder som representerer sentrale utfordringer for Bamble kommune. Til hvert av målområdene er det utarbeidet langsiktige mål og prioriteringer for inneværende valgperiode. Prioriteringene vil bli synliggjort og fulgt opp i økonomiplanen og i underliggende planer.

Nærings- og arbeidsplassutvikling

Foto: Pipelife Stathelle

Bamble inngår i et større bo- og arbeidsmarked i Grenland, og har netto utpendling, i hovedsak mot Skien og Porsgrunn. Majoriteten av arbeidsplassene i Bamble er innenfor helse- og sosialtjenester, industri og varehandel. Sysselsettingsgraden har over tid vært lavere enn landsgjennomsnittet. Kommunen er en sentral aktør i opparbeiding og utvikling av store, nye industriarealer på Frier Tråk og Frier Vest. Økt tilgang på fornybar kraft er en forutsetning for nye etableringer og for reduksjon av de høye klimagassutslippene fra dagens industri.

Langsiktige mål - slik vil vi ha det i Bamble

- I Bamble er det godt tilbud på varierte arbeidsplasser og høy sysselsetting
- I Bamble er det tilgjengelig attraktive næringsarealer for ulike typer virksomheter, med minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn
- I «det grønne skiftet» er Bamble kommune er en pådriver for bærekraftig næringsutvikling og fornybar energiproduksjon i regionen

Prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Planlegge for arealer til småindustri og annen mindre næringsvirksomhet
- Bidra til klyngebasert næringsutvikling på Frier Tråk og Frier Vest i samarbeid med kommunene og næringslivet i regionen
- Bidra til å sikre tilgjengelig kraft til omstilling og utvikling av eksisterende og ny industri i regionen

Attraktiv for unge innbyggere

Foto: Rasmus Zetterquist

Bamble har over lang tid hatt en stabil befolkning. SSB forventer i befolkningsframskrivingen fra juni 2024 at befolkningstallet i Bamble vil være forholdsvis stabilt fram mot 2040, mens det er ventet vekst i både Porsgrunn (6,18%) og Skien (5,53%)^[1].

Bamble kommune ønsker å tiltrekke seg flere yngre innbyggere og barnefamilier, og være attraktiv for unge som ønsker å bosette seg i Grenland.

^[1] [Befolkningsframskrivinger – SSB](#) fra juni 2024

Langsiktige mål - slik vil vi ha det i Bamble

- Bamble har økt tilflytting av unge og barnefamilier
- Bamble har trygge barnehager og skoler med godt oppvekstmiljø og fremtidsrettet opplæring
- I Bamble er det sentra med urbane kvaliteter, attraktive møteplasser for unge, varierte kultur- og fritidstilbud og god tilgang på friluftsområder

Prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Arbeide aktivt med omdømmebygging for å få fram Bambles kvaliteter
- Legge til rette for møteplasser og kulturaktiviteter for ungdom under 20 år
- Opprettholde dagens tilbud på Langesundshalvøya og videreutvikle bedre kollektivtransporttilbud i resten av kommunen
- Tilrettelegge for attraktive boliger og boligtomter med nærhet til skoler, barnehager og grøntområder
- Videreutvikle kommunens støtte og samarbeid med frivillige organisasjoner og lokalt kulturliv, og bidra til variert fritidstilbud for barn og unge
- Bamble har tilgjengelige barnehageplasser hele året
- Ta vare på og sikre friluftsområder som er tilgjengelige for allmennheten og som samtidig ivaretar miljøet
- Gjennomføre målrettet sentrums- og tettstedsutvikling for å styrke kommunens attraktivitet som bosted

Omstilling og nyskaping

Foto: Bamble kommune

Befolkningsprognosene tilsier at antallet eldre over 80 år vil dobles i løpet av det neste tiåret, og antall barn og unge vil reduseres. Antall elever i skolen har allerede blitt betydelig redusert de siste 20 årene. Bamble står overfor store økonomiske utfordringer knyttet til endret demografi og tjenesteproduksjon. Det er også en utfordring å sikre tilstrekkelig kompetanse i tjenestene. Det vil kreve evne og vilje til omstilling og nyskaping å møte disse utfordringene.

3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET

9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE ULIKHET

17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

Langsiktige mål - slik vil vi ha det i Bamble

- Bamble har kommunale tjenester tilpasset framtidig tjenestebehov, demografi og økonomiske rammer
- Bamble kommune reduserer utenforskap, sosial ulikhet og bidrar til at innbyggerne mestrer egne liv gjennom forebyggende arbeid og aktiv bistand
- Bamble kommune er en attraktiv arbeidsgiver med fokus på kompetanse og innovasjon
- Bamble kommune samarbeider med innbyggere, næringsliv og frivillige om utvikling av kommunen

Prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Legge til rette for at flere eldre kan bo hjemme lenger
- Sikre at kommunen har planer for å møte framtidig demografi for både tjenester og boligbehov
- Vurdere hensiktsmessig framtidig struktur for barnehage og skole
- Sikre at kommunen har nødvendig fagkompetanse for å møte framtidig behov i alle sektorer
- Løse kommunale oppgaver på nye måter ved å prøve ut ny teknologi (bl.a. KI). Det skal satses på tverrfaglig samarbeid, samt samarbeid med frivillige organisasjoner og næringsliv
- Styrke tverrfaglig oppfølging av barnefamilier med svak økonomi
- Styrke tverrfaglig arbeid for at flere kommer inn i ordinært arbeidsliv

Variert boligtilbud

Foto: Bamble kommune

Eneboligene utgjør hele 74% av boligmassen i Bamble. Andelen eneboliger er betydelig høyere enn i fylket for øvrig. Flere leilighetsbygg har blitt ferdigstilt de siste årene, men det er behov for flere mindre og rimelige boenheter både til førstegangsetablerere, eldre og andre med behov for tilpassa bolig. Det er behov for at boligtilbudet sees i sammenheng med demografisk utvikling og tjenestetilbud.

Langsiktige mål - slik vil vi ha det i Bamble

- Bamble kommunes boligpolitikk bidrar til gode og varierte boligtilbud og bomiljøer for alle
- I Bamble er det et variert tilbud av leiligheter og mindre boenheter for førstegangsetablerere
- I Bamble er det tilstrekkelig tilgang på boliger tilpasset eldre med nærhet til servicetilbud, tjenester og møteplasser, og som legger til rette for å ta ansvar for eget liv

Prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Jobbe tverrsektorielt med boligsosial verktøykasse med bistand til boligfinansiering og boligprosjekter rettet mot prioriterte grupper
- Bidra til variasjon i bygging av nye boliger, både størrelse og pris, gjennom areal-/ reguleringsplaner og samarbeid med private utbyggere
- Legge til rette for leiligheter og mindre boenheter i nærheten av offentlige og private servicetilbud, og offentlig transport

Natur, klima og miljø

Foto: Bamble kommune

Langesundhalvøya har kalkrik berggrunn som gir grunnlag for et svært rikt biologisk mangfold, mange steder med nasjonal verdi. Dette er også den delen av kommunen der de to kommunesentra ligger og der det er størst utbyggingspress. Bamble kommune omfattes av tiltaksplanen for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Dette vil medføre betydelige behov for investeringer i bedre rensing av avløpsvann.

Bamble kommune har store direkte klimagassutslipp fra industrien, disse utgjør ca. 90% av totale utslipp. Økt tilgang på fornybar kraft er en forutsetning for å redusere disse utslippene.

Langsiktige mål - slik vil vi ha det i Bamble

- Bamble kommune forvalter verdifull natur i et langsiktig perspektiv som sikrer naturmangfold og bærekraftige økosystemer
- Bamble kommune utvikles mot et lavutslippssamfunn og bidrar til utslippsreduksjoner i tråd med nasjonale mål
- Bamble kommune har fjord- og kystområder, innsjøer og vassdrag med god miljøtilstand og som er tilrettelagt for et aktivt friluftsliv

Prioriteringer - slik gjør vi det i kommunestyreperioden

- Sikre god oppfølging av mål og tiltak i kommunens klima- og energiplan
- Legge til rette for boligutbygging med effektiv arealutnytting, fortetting i Stathelle og Langesund, og som bidrar til redusert transportbehov
- Bygge ut anlegg for avløpshåndtering som oppfyller krav til rensing og bidrar til fjord- og kystområder med god miljøtilstand
- Bruke arealplanlegging til god forvaltning av naturverdier, prioritere utnyttelse av arealer som allerede er tatt i bruk og tilstrebe arealnøytralitet på sikt
- Utarbeide naturmangfoldplan

5 Arealstrategier

Foto: Droneinfo/ Bamble handelspark

Arealstrategier i samfunnsdelen angir arealkonsekvensene av mål og prioriteringer i samfunnsdelen og gir føringer for videre arealplanlegging i Bamble kommune. Arealstrategiene gir en «bestilling» til videre arealplanlegging generelt og arbeid med kommuneplanens arealdel spesielt og er ikke i seg selv rettslig bindende. Endelig avklaring av arealbruk skjer først i arealplaner etter plan- og bygningsloven.

Overordnede prinsipper for arealbruk:

- Nye boligområder skal utvikles i nærheten av barnehage og skole, og bygge opp rundt stedsstrukturen
- Hovedtyngden av boligutbygging skal skje ved fortetting og utvikling av boligområder i og nær dagens kollektivtilbud på Langesundhalvøya
- Arealkrevende industri etableres i allerede avsatte næringsarealer i området fra Skjerkøya til Herre
- Transformasjon og fortetting skal prioriteres framfor å ta i bruk nye områder til utbygging
- Tilgjengelige natur- og friluftsområder skal ivaretas, og strandsona skal være tilgjengelig for alle
- Dyrka og dyrkbar mark skal bevares for kommende generasjoner

Sentrale tema å følge opp ved revisjon av kommuneplanens arealdel på bakgrunn av langsiktige mål og prioriteringer for kommunestyreperioden:

- Revurdering av ikke-realisert, tidligere vedtatt arealbruk på bakgrunn av oppdatert kunnskap og dagens behov
- Tilrettelegging for en bedre balanse mellom eneboliger og mindre boenheter
- Attraktivitet for unge innbyggere og utvikling av kommune- og lokalsentra
- Tilrettelegging for små og mellomstore bedrifter
- Avklaring av framtidig utvikling av kryssområdene ved E18
- Hvordan kan det legges til rette for økt tilgang på fornybar kraft for industrien samtidig som viktige natur- og friluftsverdier ivaretas
- Muligheter og begrensinger for framtidig utbygging av fritidsboliger
- Konsekvenser for miljøtilstanden i Oslofjorden av planlagt arealbruk

6 Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel

Foto: Grenland havn

Kommuneplanens samfunnsdel er den overordnede planen i kommunens styringssystem. De langsiktige målene og prioriteringene i samfunnsdelen må følges opp gjennom andre planer, politiske vedtak og systematisk arbeid med utvikling av kommunen.

Økonomiplanen er handlingsplanen til samfunnsdelen

Økonomiplanen rulleres i forbindelse med den årlige budsjettbehandlingen. Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige mål og prioriteringer i samfunnsdelen skal følges opp.

Samfunnsdelen gir føringer for annet plan- og utviklingsarbeid

Langsiktige mål og prioriteringer i samfunnsdelen gir føringer for utarbeidelse av delplaner (strategier og temaplaner) og for annet arbeid med utvikling av kommunens tjenester og av Bamble-samfunnet. Arealstrategien i samfunnsdelen gir føringer for kommunens arealplanlegging.

Delplaner

Kommunens behov for delplaner (strategier og temaplaner) skal vurderes årlig i forbindelse med rulling av økonomiplanen. Det skal utarbeides en planoversikt som viser:

- Status i oppfølging av vedtatte planer
- Status i pågående planarbeid
- Forslag til nye planer

Det er mange delplaner i kommunen. Nåværende planoversikt viser et «gap» mellom planer som er vedtatt å utarbeide og kapasitet til å gjennomføre planarbeid. Konsekvensen er at det kan ta lang tid å utarbeide og vedta nye planer. Et stort antall delplaner kan også medføre manglende oppfølging av vedtatte planer.

Det er nødvendig å gjennomføre tiltak for å effektivisere planarbeidet i kommunen:

- Begrense antall nye planer ved kommunestyrets årlige vurdering av planbehov. Nye planer eller endring av eksisterende planer, må være nødvendige for å følge opp kommuneplanens samfunnsdel eller andre krav til kommunal planlegging
- Kritisk vurdere hvor omfattende mandat nye planer skal ha (i prosjektspesifikasjoner og evt. planprogram)
- Kritisk vurdere organisering av og bruk av ressurser i planarbeidet. Vurdere muligheter for at planarbeid i større grad «profesjonaliseres» (på lik linje med andre oppgaver i kommunen)
- Styrke forpliktende oppfølging av vedtatte planer gjennom gode rapporteringsrutiner